

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи ЕА-51

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор з НІР

професор _____ С.Я.Ходирев

“ ____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Бухгалтерський облік в управлінні підприємством</u> (назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)
підготовки	<u>Магістр</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
в галузі знань	<u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>071 Облік і оподаткування</u> (шифр і назва спеціальності)
за освітньою програмою	<u>Облік і оподаткування</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u> (мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2019 рік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни є формування системи знань з підготовки облікової інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сутність теоретичних та практичних аспектів формування облікової інформації для управління економічним об'єктом.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела управління підприємством; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємства.

2. Передумови для вивчення дисципліни: вивчається після вивчення дисциплін, передбачених під час підготовки бакалавра, а саме ПП 14. Фінансовий облік I, ПП 15. Фінансовий облік II, ПП 16. Управлінський облік, ПП 17. Звітність підприємств, ПП 1. Економіка підприємства.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 4 Кількість годин - <u>120</u>	<u>вибіркова</u> (обов'язкова, вибіркова)	
Семестр викладання дисципліни	<u>1</u> (порядковий номер семестру)	(порядковий номер семестру)
Вид контролю:	<u>іспит</u> (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	<u>16</u>	
- лабораторні роботи (годин)	-	
- практичні заняття (годин)	<u>16</u>	
- самостійна робота студентів (годин)	<u>58</u>	
- курсовий проект (годин)	-	
- курсова робота (годин)	-	
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	
- підготовка та складання екзамену (годин)	30	

4. Очікувані результати навчання з дисципліни. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- теорію, методологію, практику формування облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління підприємством;
- теоретичні, методичні та практичні засади використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела в управлінні підприємством;

- порядок формування бухгалтерської звітності в управлінні підприємством;
- сутність професійного судження та порядок його застосування в бухгалтерському обліку.

вміти:

- класифікувати облікову інформацію будувати систему бухгалтерського обліку для потреб підприємства;
- організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти якістю бухгалтерського обліку, контролювати якість облікової інформації;
- здійснювати підготовку бухгалтерської звітності, визначити інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, консультувати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, розробити форми управлінської бухгалтерської звітності;
- формувати управлінську бухгалтерську звітність для управління економічним об'єктом;
- оцінювати інформаційні потреби користувачів, якість облікової інформації та бухгалтерську звітність;
- застосовувати техніки та методики надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

- Шкала оцінювання: національна та ЕКТС

Роз'яснення оцінки	Кількість балів	Оцінка за	
		шкалою ECTS	національною шкалою
відмінне виконання з незначною кількістю помилок	90-100	A	відмінно (зараховано)
вище середнього рівня з кількома помилками	80-89	B	добре (зараховано)
загалом робота правильна, але з певною кількістю помилок	75-79	C	добре (зараховано)
непогана, але зі значною кількістю помилок	67-74	D	задовільно (зараховано)
виконання задовольняє мінімальні критерії	60-66	E	задовільно (зараховано)
потрібне повторне перескладання	35-59	FX	не задовільно (не зараховано)
повторне вивчення дисципліни	1-34	F	не задовільно (не зараховано)

6. Засоби діагностики результатів навчання Методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи студентів з комплексом практичних і тестових завдань, питань для самостійної роботи студентів і тематики рефератів; усні опитування, підготовка та виступи з докладами на задані теми, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, залік.

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва тем	Кількість годин		Література
	очна	заочн		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7
Семестр 1.						
Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	2		<p>ПР 1. Роль облікової інформації в управлінні підприємством. Формування облікової інформації для управління. Сутність інтегрованої системи обліково-інформаційного забезпечення управління підприємствами. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль в системі внутрішнього контролю підприємства. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. Аспекти проблеми формування облікової інформації для управління.</p> <p>СРС 1. Підвищення ролі фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю підприємств. Управління складом і структурою економічної інформації. Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру.</p>	2		<p>Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18</p>
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	3		<p>ПР 2. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку. Основи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.</p> <p>СРС 2. Конкретизація предмета бухгалтерського обліку в об'єкті управління. Фінансова класифікація господарських фактів, явищ і процесів в управлінні. Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством.</p>	2		<p>Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18</p>
Тема 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності	3		<p>ПР 3. Бухгалтерська звітність в управлінні підприємством. внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні підприємством. Концепція управлінської звітності. Принципи формування і класифікація управлінської звітності. Організаційно-технологічні особливості галузі і їх вплив на побудову системи управлінської звітності.</p> <p>СРС 3. Методичні аспекти формування і подання управлінської звітності. Процедури і можливості автоматизації підготовки і подання управлінської звітності. Оцінка ефективності функціонування системи управлінської звітності.</p>	2		<p>Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18</p>

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	3		<p>ПР 4. Етапи процесу підготовки та прийняття управлінських рішень. Методи побудови функції витрат. Теоретичне обґрунтування класифікаційних ознак для групування витрат.</p> <p>СРС 4. Вплив управлінських рішень на поведінку витрат. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.</p>	1 5		<p>Базова: 1-23</p> <p>Допоміжна: 1-18</p>
Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні	3		<p>ПР 5. Сутність і роль цінової політики в сучасній економіці. Ціноутворення на різних типах ринків та за різних видів цінової політики. Основні види цін. Відображення ціноутворення в обліковій політиці.</p> <p>СРС 5. Загальні питання облікової політики підприємства. Техніка здійснення облікової політики підприємства з питань ціноутворення.</p>	1 5		<p>Базова: 1-23</p> <p>Допоміжна: 1-18</p>
Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.	2		<p>ПР 6. Розвиток бухгалтерського обліку як засобу підвищення ефективності управління вартістю підприємства. Завдання бухгалтерського обліку в концепції управління вартістю підприємства. Управління вартістю підприємств. Напрями змін в бухгалтерському обліку внаслідок його переорієнтації на систему управління вартістю підприємства. Методи оцінки вартості підприємства та їх розвиток. Узгодженість методів оцінки вартості активів із стратегією управління підприємством. Формування ринкової вартості підприємства в системі показників бухгалтерського обліку. Оцінка ринкової вартості підприємства в системі інформаційних ресурсів бухгалтерських рахунків.</p> <p>СРС 6. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства: шляхи застосування. Концептуальні підходи до системи управління вартістю підприємства. Методологічні засади оцінки балансових показників при визначенні вартості підприємства. Формування вартості підприємства за позабалансовими факторами. Методологія облікового відображення показників вартості підприємства. Відображення інформації про вартість підприємства у фінансовій звітності. Формування внутрішньої звітності про вартість підприємства як інформаційної основи управління.</p>	2 5		<p>Базова: 1-23</p> <p>Допоміжна: 1-18</p>
Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством			<p>ПР 7. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством. Обліково-аналітична система сільськогосподарського підприємства: сутність і структура.</p> <p>СРС 7. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль у системі контролю підприємства</p>	1 5		<p>Базова: 1-23</p> <p>Допоміжна: 1-18</p>

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством			ПР 8. Значення нормативного регулювання для бухгалтерського обліку та звітності. Призначення стандартів бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством. Групування облікових стандартів. СРС 8. Особливості застосування плану рахунків бухгалтерського обліку на підприємствах і в організаціях України	1 5		Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18
Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень			ПР 9. Прийняття екологічних рішень і контроль за їх виконанням. Сутність і розвиток екологічного обліку. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку. Екологічний облік: проблеми формування та перспективи застосування. СРС 9. Екологічні доходи та зобов'язання в системі бухгалтерського обліку. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві	1 5		Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18
Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень			ПР 10. Загальна структура методології побудови бухгалтерського обліку в управлінні. СРС 10. Узгодження соціально-економічних інтересів груп заінтересованих осіб на основі синтезу бухгалтерського обліку.	1 4		Базова: Допоміжна: 1-18
Тема 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства			ПР 11. Класифікація ризиків та управління ними. Рівні оцінки та управління ризиками. Фактори визначення внутрішнього та зовнішнього ризиків діяльності підприємства. Послідовність виконання процедур оцінки рівня різноманітних ризиків. Процес управління фінансовими ризиками. СРС 11. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками. Формування резервів як методу захисту від ризиків. Обґрунтування фінансових та інвестиційних рішень за умов ризику.	1 5		Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18
Тема 12. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку			ПР 12. Методика і техніка розробки форм носіїв облікової інформації. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством. Оцінка якості облікової інформації. СРС 12. Напрямки поліпшення якості облікової інформації щодо формування та розподілу даних бухгалтерського обліку.	1 4		Базова: 1-23 Допоміжна: 1-18
Усього за семестр	16			ПЗ СРС	16 58	
УСЬОГО за дисципліну	16			ПЗ СРС	16 58	

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять _____ - _____
(за наявності)

9. Форми поточного та підсумкового контролю. Згідно наказу МОН України від 30.12.05 р. № 774 підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни може визначатися як середньозважена результатів засвоєння окремих залікових модулів за згодою студента, іспит.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення не має (за потреби)

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

1. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками. – К.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
2. Боголюбов С. А. Екологічне право. Підручник для ВНЗ, 2001.
3. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: учеб. для студентов вузов, обучающихся по экон. специальностям / М.А. Вахрушина. – 6-е изд., испр. – М.: Омега-Л, 2007. – 570 с.
4. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навч.-практичний посібник / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.
5. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
6. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навч. посіб. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2010. – 488 с.
7. Гудзинський О.Д., Гуренко Т.О., Судомир С.М. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): монографія. – К.: ІПК ДСЗУ, 2010. – 2012 с.
8. Друри К. Управленческий и производственный учет / К. Друри. – М.: Юнити-Дана, 2007. – 1424 с.
9. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 400 с.
10. Жук В.М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: [монографія] / В.М. Жук. - К.: ННЦ «ІАЕ», 2009. - 648 с.
11. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16. 07. 1999 р. № 996 – XIV.
12. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія / І.В. Замула. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2010. – 440 с.
13. Карпенко, О. В. Управлінський облік : організація, методологія, методика викладання: монографія / О. В. Карпенко. – Полтава: РВВ ПУ СКУ, 2005. – 341 с.
14. Корягін М.В. Завдання бухгалтерського обліку в концепції управління вартістю підприємства / М.В. Корягін // Електронний ресурс. – Режим доступу: www.rusnauka.com/9_NND.../7_105797.doc.htm.
15. Лук'янова В. В. Діагностика ризику діяльності підприємства / В. В. Лук'янова. – Хмельницький: ПП Ковальський В. В., 2007. – 312 с.
16. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання. – К.: ЦНЛ, 2003. – 188 с.
17. Мендрул О. Г. Управління вартістю підприємств: монографія / О.Г. Мендрул – К.: КНЕУ, 2002. – 272 с.
18. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія / Ю.Ю. Мороз. – Житомир: ПП “Рута”,

2011. – 352 с.

19. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства : монографія / М.В.Болдуєв, О.В.Болдуєва, Т.П.Макаренко, Г.В.Власюк, О.В.Клименко. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. – 164 с.

20. Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / А.А. Пилипенко, І.П. Дзьобко, О.В. Писарчук; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенко А.А. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. - 344 с. (Укр. мов.).

21. Система менеджменту інституціональної трансформації економіки України (теоретико-методологічний аспект) : колективна монографія за загальною редакцією Гудзинського О.Д. – К.: ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2012. – 771 с.

22. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет для руководителя : [учеб.- практ.пособн.] / Я.В. Соколов, М.Л. Пятов. – [3-е изд. перераб. и доп.]. – М.: ТК Велби, 2007. – 232 с.

23. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2006. — 526 с.

(друковані матеріали, які є в бібліотеці)

2. Допоміжна література

1. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю / М. Бондар // Економічний аналіз. – 2010. – Вип.6. – С. 13-16.

2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Аналіз стану та перспективи розвитку, Київ - 2007. - 221с.

3. Гончар О.В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація: монографія. / О.В. Гончар – К.: ВПД "Формат". – 2011. – 372 с.

4. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві // Основи екології.

Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За ред. Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. – Суми: Університетська книга, 2008. – С. 660- 685.

5. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві / В.М. Жук // Агроекологічний журнал. - 2012. - № 2. - С. 18-23.

6. Інструкція „Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій”, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

7. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія / Г.Г.Кірейцев. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 236 с.

8. Клапків М.С. Страхування фінансових ризиків. – Тернопіль: Економічна думка & Карт-бланш, 2002. – 570 с.

9. Кононенко А.Ф. Задачи управления производственными корпорациями и операционные игры. – М.: ВЦ РАН, 2004. – 42 с.

10. Мещеряков С.Г. Управление составом и структурой экономической информации//<http://www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn05/13.shtml>.

11. Міжнародні принципи підготовки та складання фінансової звітності / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.dsbrickworks.com/mzhnarodnij-oblk-ta-audit/185>

12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і

господарських операцій підприємств і організацій”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

13. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені Міністерством фінансів України.

14. Попадюк С.В. Інформаційні технології та системи в обліку / С.В.Попадюк // [Електронний ресурс]: Режим доступу: // <http://www.rusnauka.com/> 12_KPSN_2010/Economics/63434.doc.htm

15. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): Монографія – Тернопіль: Економічна думка, 1999. – 422 с.

16. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія / М.С. Пушкар – Тернопіль; Карт-бланк. – 2006. – с. 86.

17. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб’єктів господарювання / О.О. Терещенко. – К. :КНЕУ, 2003. – 554 с.

18. Хорнгрен Ч.Т. Управленческий учет. 10-е изд. / Ч.Т.Хорнгрен, Дж.Фостер, Ш. Датар. ; пер. с англ. – СПб.: Питер, 2008. – 1008 с.

3. Інформаційні ресурси

1. www.library.if.ua
2. www.elbook.com
3. www.libr.org.ua
4. www.zakon.rada.gov.ua
5. <http://buhgalter911.com>
6. Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал <http://magazine.faaf.org.ua/>
7. Газета «Все про бухгалтерський облік» <http://vobu.kiev.ua>
8. Газета «Урядовий кур’єр» <http://www.ukurier.gov.ua/>
9. Електронна бібліотека <http://pidruchniki.com.ua/> _____
(адреси сайтів з матеріалами)

Розроблено та внесено: кафедрою обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин
(повне найменування кафедри)

Розробник (и) програми: д. н. з держ.упр., професор _____ В.В.Маліков
(посада, наук. ступінь, вчене звання), (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 1/309 від “ 30 ” 08 2019 р.
(номер) (та дата протоколу)

Заст.завідувача кафедри _____ доц. _____ Т.В.Ковальова
вчене звання підпис прізвище та ініціали

Погоджено
Декан факультету управління та бізнесу проф. _____ І.А.Дмитрієв
вчене звання підпис прізвище та ініціали

© _____, 2019 рік
© _____, 2024 рік